

Respons

Somalia: Hawiye-klanen Duduble

Problemstilling/spørsmål:

- Hvor plasseres Duduble i klansystemet, og hvor i landet holder Duduble til?
- Geografisk plassering og tilknytning til Al Shabaab
- Duduble i TFG-kontrollerte områder

Plassering i klansystemet

Ifølge den britiske antropologen I.M. Lewis kan Hawiye-klanen deles inn i to hovedseksjoner; Bah Arbera og Bah Girei (Lewis 1955, s. 28-31). Bah Arbera består av klanene Raranle, Askul (Haskul), Karanle, Murusade og Wadar. Bah Girei er den største seksjonen, og de største Hawiye-klanene tilhører denne, som igjen er delt i tre seksjoner: Gurgate, Jiambelle og Gogondovo. Til Gurgate hører blant annet Haber Gedir, Abgal-klanene og Duduble. Til Jiambelle hører for eksempel Ajuran og Hintere, og til Gogondovo hører Galjeel, Degodiya og Badi-addo (Wikipedia 2012).

Hawiye Duduble har etter det vi kjenner til tre subklaner: Mohammed Amal, Aw Radeen og Makalsame. Duduble-klanens kjerneområde er det sørlige Galgaduud, nærmere bestemt området som ligger nord for El Dhere, øst for El Bur og vest for Haradhere. Andre Hawiye-klaner, som Murusade og Haber Gedir Ayr, samt Abgal (Waesle), er nærmeste naboer.

Geografisk plassering og tilknytning til Al Shabaab

Deler av Duduble-territoriet er per i dag Shabaab-dominert/kontrollert område (Mareeg 2011a, Mareeg 2011b). Hizb ul Islam hadde tidligere en av sine baser i byen El Bur, men Hizb ul Islam og Al Shabaab slo seg sammen i desember 2010 (Garowe Online 2011). Etter at Al Shabaab overtok administrasjonen i El Bur, markerte de sin posisjon blant annet ved å arrestere flere personer (Al Shadid 2011). De arresterte ble blant annet anklaget for å gi støtte til Somalias føderale overgangsregjering (TFG). Mange av dem skal imidlertid ha blitt løslatt etter kort tid. I slutten av mars 2012 tok den somaliske overgangsregjeringen støttet av etiopiske styrker kontrollen over El Bur (BBC 2012).

Respons **Somalia: Hawiye-klanen Duduble**

Andre deler av Galgaduud er dominert av sunnibevegelsen Ahlus Sunnah wal Jamaah (ASWJ), og det var flere trefninger mellom Al Shabaab og ASWJ rundt blant annet byen Guriel i 2009 og også senere (MSF 2009).

Man finner Duduble også andre steder i Sør-Somalia, blant annet i Mogadishu. Tallmessig er Duduble ingen stor klan. Shabaab har rekruttert blant Duduble, og Duduble klaneldre har uttrykt støtte til Shabaab. En av Landinfos samtalepartnere i Nairobi i mars 2010 ga uttrykk for at Duduble-klanens støtte til Shabaab delvis var økonomisk motivert. Årsaken er at næringsgrunnlaget for medlemmer av Duduble-klanen (i Mogadishu) var betydelig forverret etter at ledende Duduble forlot Somalia og dro til Dubai (samtale i Nairobi, mars 2011). Økonomiske motiver/økonomisk svakhet eller underlegenhet, ønsker om sikkerhetsmessig stabilitet, redusert kriminalitet, tallmessig underlegenhet, maktstrategier og gamle konfliktmønstre kan dessuten spille inn, for også Murusade- og Galjeelklanens eldre støtter Shabaab.

Selv om Duduble-ledere har inntatt en positiv holdning til Shabaab, er det ikke nyhetsmeldinger eller rapporteringer som indikerer at situasjonen for Duduble-medlemmer utenfor Shabaab-områder er vesentlig forskjellig fra andre klaners situasjon. Men fordi klanens eldre stiller seg positive til Shabaab, kan det for enkeltmedlemmer eksempelvis være vanskeligere å unnsnippe rekruttering til bevegelsen i områdene de kontrollerer, og det kan være vanskeligere å skjule seg fordi det kan være større vilje til samarbeid med Shabaab.

Duduble i TFG-kontrollerte områder

Tilhørighet til Shabaab er ikke forbeholdt en særskilt klan eller gruppe. Duduble, Murusade, deler av Haber Gedir, Digil-klaner, enkelte Dir, Jareer, Rahanweyn og Ogaden er alle representert hos Shabaab, uten at det innebærer at andre medlemmer av klanen i andre deler av landet automatisk mistenkes for å støtte bevegelsen. Det er ingen pågående væpnede konflikter i Duduble-området, men ASWJ (som støtter TFG) er utvilsomt en sterk og rivaliserende gruppe i regionen. Duduble-medlemmer lever, som nevnt, også utenfor Shabaab-områder, blant annet i ASWJ-dominert område.

Den norske ambassaden i Nairobi har også drøftet spørsmålet med både internasjonale og somaliske kilder (e-post 21. februar 2011), og konklusjonen er at det generelt sett ikke er fare for overgrep mot medlemmer av Duduble-klanen som oppholder seg i TFG-kontrollerte områder (inkludert områder kontrollert av ASWJ). Ingen har hørt noe om at slikt skjer, og det ble blant annet pekt på at det er en assisterende minister (for post og telekommunikasjon) av Duduble-bakgrunn i TFG-regjeringen, at klanen har flere representanter i parlamentet, og at det bor mange Dudubler i TFG-kontrollerte områder i Mogadishu. Flere av dem er velstående forretningsfolk (et av de større telekommunikasjonsselskapene er eksempelvis eid av en Duduble).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Respons Somalia: Hawiye-klanen Duduble

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- BBC (2012, 26. mars). Al-Shabab forces lose Somali base of El Bur. *BBC*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-17516440> [lastet ned 30. april 2012]
- Lewis, I.M. (1955) *Peoples of the Horn of Africa. Somali, Afar and Saho*. London.: International African Institute.
- Mareeg (2011a, januar). Al-shabab forces detain 3 men in El-Bur district. *Mareeg*. Tilgjengelig fra <http://www.mareeg.com/fidsan.php?sid=18405&tirsan=3> [lastet ned 30. april 2012]
- Mareeg (2011b, januar). Al-shabab forces arrest a Medical doctor in El-bur district. *Mareeg*. Tilgjengelig fra <http://www.mareeg.com/fidsan.php?sid=18386&tirsan=3> [lastet ned 30. april 2012]
- MSF, dvs. Médecins Sans Frontières (2009, 13. januar). *Somalia: Guri El becomes "ghost town" as fighting renews in Galgaduud*. London/Nairobi:MSF.Sted: Utgiver. Tilgjengelig fra http://www.msf.org.uk/more_wounded_due_to_renewed_fighting_20090112.news [lastet ned 30. april 2012]
- Weinstein, M. (2011, 8. januar). Somalia: Al-Shabaab's split and its absorption of Hizbul Islam [Intelligence Brief]. *Garowe Online*. Tilgjengelig fra http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Al-Shabaab_s_Split_and_its_Absorption_of_Hizbul_Islam_Intelligence_Brief.shtml [lastet ned 30. april 2012]
- Wikipedia. *Hawiye* (sist endret 9. mars 2012). Tilgjengelig fra <http://en.wikipedia.org/wiki/Hawiye> [lastet ned 24. april 2012]
- Willy, N. (2011, 6. januar). Al-shabab forces start massive jailing of civilians in El-Bur district. *Al Shahid*. Tilgjengelig fra <http://english.alshahid.net/archives/16874> [lastet ned 30. april 2011]

Muntlige kilder

- Den norske ambassaden i Nairobi. E-post 21. februar 2011.
- Somalisk parlamentsmedlem. Samtale i Nairobi, mars 2011.

Respons Somalia: Hawiye-klanen Duduble

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.